

รายงานการวิจัย

ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาตามความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาล และอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนุตรธานี

สิริธร ข้อยุ่น*

ภาสินี ไทอินทร์*

วิระกาญจน์ สุเมธานุรักษ์กุล*

Khoyun, S., Thoin, P., & Sumatanurukagrun, W.

Opinion toward the advisor system among nursing students and advisors
at Boromarajonani College of Nursing Udonthani.

Thai Journal of Nursing, 61(2), 64-71, 2012.

Key Words: Advisor System, Advisors, Nursing Students.

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลและอาจารย์ที่ปรึกษาต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนุตรธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์พยาบาล จำนวน 45 คน และนักศึกษาพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนุตรธานี ปีการศึกษา 2553 จำนวน 226 คนเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาพยาบาล การปฏิบัติในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาและบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา และ 2) แบบสอบถามความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา การตอบไขมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

2 ฉบับ เท่ากับ 0.94 และ 0.92 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) นักศึกษามีความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและการปฏิบัติในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับปานกลาง 2) นักศึกษามีความคาดหวังต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก มีความคิดเห็นต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และ 3) อาจารย์ที่ปรึกษามีความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในรายด้านพบว่า มี 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง มี 1 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความพร้อมของเครื่องมือและ

ได้ทุนสนับสนุนการวิจัยจาก วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนุตรธานี

*พยาบาลวิชาชีพ (ด้านการสอน) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนุตรธานี

ข้อมูล 4) อาจารย์ ที่ปรึกษาและนักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นต่อปัญหาที่พบในระบบอาจารย์ที่ปรึกษา คือ เวลาที่ไม่ตรงกัน ของอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา

มีข้อจำกัดด้านเวลาในการเข้าพบนักศึกษาและอาจารย์มีภาระงานมาก

Abstract

This descriptive research aims to survey opinion toward the advisor system among nursing students and advisors at Boromarajonani College of Nursing, Udonthani. A sample of 45 advisors and 226 nursing students in the academic year 2011, were randomly selected. The research tools were questionnaires on opinion toward the advisor system among nursing students, the expectation on advisors' role and their actual performance, advisory approach, and opinion toward the advisor system of advisors. Data were analyzed for frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results were as follows. 1) Opinion toward the advisor system among nursing students and the advisory approach were at the moderate level. 2) The nursing students expected on advisor roles in total and 5 subparts at the high level, but the advisors' actual performance was at the moderate level. 3) The advisors' opinion toward advisor system in total and 4 subparts were at the moderate level, only the part of readiness of tool and information for advisor was at the high level. 4) The crucial problems as perceived by advisors and students were time incongruence, time limitation due to advisor workloads.

ความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทย การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเป็นระดับสูงสุดที่มุ่งในการผลิตบัณฑิต ทำการวิจัย ให้บริการวิชาการแก่สังคมและทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไทย วิทยาลัยพยาบาลเป็นสถาบัน การศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ผลิตพยาบาลวิชาชีพให้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพการพยาบาล และมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการของงานบริการพยาบาลในสังคมไทย ได้มีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างผู้สอน ผู้เรียน บุคคล ครอบครัว และชุมชน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยกระบวนการทางปัญญา การศึกษาในวิชาชีพการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ มีการศึกษาจากสภาพความจริงในภาคปฏิบัติ

โดยนักศึกษาต้องเรียนรู้การแก้ปัญหา และวางแผนปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างเหมาะสมกับสภาพผู้ป่วย (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีอุดรธานี, 2552ข) นักศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วย รวมถึงเจ้าหน้าที่ ซึ่งมักทำให้นักศึกษาเกิดความเครียด อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ที่เอาใจใส่ ดูแล อบรมสั่งสอนนักศึกษาอย่างใกล้ชิด ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในสถาบันการศึกษา และเป็นผู้ที่ทำให้นักศึกษาเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมให้ดีขึ้นตามวิญญูมิได้ (Astin, 1983 อ้างใน วัลลภาเทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2539) อาจารย์ที่ปรึกษาจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือ ให้คำแนะนำแก่นักศึกษาในการปรับตัวทั้งการเรียนภาคทฤษฎีและการเรียนภาคปฏิบัติ ในการทำหน้าที่ให้คำปรึกษาให้มีประสิทธิภาพ อาจารย์ ควรปฏิบัติตนตามความคาดหวังของนักศึกษา

สร้อย อนุสรณ์ธีรกุล และคณะ (2543) พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการสามารถเป็นแบบอย่างให้กับนักศึกษา อาจารย์ที่ได้รับความไว้วางใจมากที่สุด ต้องมีบุคลิกภาพและเทคนิคการให้คำปรึกษาและคำแนะนำที่ดี อีกทั้งให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและให้กำลังใจนักศึกษาด้วย ทางวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ มีการจัดหอพักให้นักศึกษาซึ่งต้องอยู่รวมกันหลายคน จึงอาจมีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม เพื่อน และกฎ ระเบียบของสถาบันซึ่งทางวิทยาลัยพยาบาล จึงได้จัดให้มีบริการแนะแนว ให้คำปรึกษาและทุนการศึกษา และจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้แก่นักศึกษาทุกคนตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงสำเร็จการศึกษา โดยอาจารย์ปรึกษา 1 คน รับผิดชอบนักศึกษา 8-12 คน จัดให้มีชั่วโมงพบอาจารย์ที่ปรึกษาในตารางเรียน สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง และอาจนัดพบนักศึกษาเพิ่มได้ตามความจำเป็น

ผลการจัดบริการงานแนะแนวและให้คำปรึกษานี้ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากนักศึกษาชั้นปี 2, 3 และ 4 มีการฝึกภาคปฏิบัติในต่างจังหวัดมากขึ้น ทำให้นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาพบกันน้อย โดยเฉพาะนักศึกษาพบอาจารย์ที่ปรึกษาภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีอุตรดิตถ์, 2552ค) ทำให้เกิดความห่างเหินกันมากขึ้น บางครั้งนักศึกษามีปัญหาแต่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทราบปัญหา หรือไม่ได้มีบทบาทในการช่วยเหลือนักศึกษา ทั้งยังพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาบางคนไม่ทราบบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนและมีการกิจการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมาก ทำให้แสดงบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาในเรื่องนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ออกไปเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. สืบค้นความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษา

พยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีอุตรดิตถ์

2. สืบค้นความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและการปฏิบัติในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีอุตรดิตถ์

3. สืบค้นความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีอุตรดิตถ์

4. ศึกษาปัญหาที่อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาพยาบาลประสบในการดำเนินงานของระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ชนิดการวิจัย เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย (Descriptive research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีอุตรดิตถ์ จำนวน 52 คน และนักศึกษาพยาบาลที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 514 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาพยาบาลจำนวน 226 คน เลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ใช้การจับฉลาก ขนาดของตัวอย่างใช้ตารางของ Yamanee (ยูทอร์ ไกรยวรรณ์, 2546)

เครื่องมือวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้แนวคิดของวัลลภา เทพพิสดิน ณ อุทยาน (2539) ในเรื่องบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาและระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

1. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาพยาบาล มี 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม ความถี่ในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา มีจำนวน 35 ข้อ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ การปรับตัวเรื่องส่วนตัว วินัย การพัฒนาและเตรียมความพร้อมนักศึกษา และการบริการนักศึกษา

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา มีจำนวน 7 ข้อ และการปฏิบัติของนักศึกษาในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา มีจำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นทั่วไป เป็นคำถามปลายเปิด มีจำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 และ 3 ใช้มาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำแนกเป็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด กำหนดค่าคะแนนเท่ากับ 5, 4, 3, 2, และ 1 ตามลำดับ

2. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานในระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษามีจำนวน 31 ข้อ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษา งานให้คำปรึกษาแนะแนว และความพร้อมของเครื่องมือและข้อมูล การตอบใช้มาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำแนกเป็น เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่น่าใจไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดค่าคะแนน 5, 4, 3, 2, และ 1 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ปัญหาที่พบในระบบอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ

การแปลผลระดับความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวม ใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้ 4.51-5.00 หมายถึง มากที่สุด, 3.51-4.50 หมายถึง มาก, 2.51-3.50 หมายถึง ปานกลาง, 1.51-2.50 หมายถึง น้อย, และ 1.00-1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

การตรวจความตรงตามเนื้อหาใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และหาความเที่ยงโดยนำแบบสอบถามไปใช้กับนักศึกษาพยาบาลและอาจารย์ที่ปรึกษาของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครขอนแก่น กลุ่มละ 30 คน หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค แบบสอบถามของ

นักศึกษาพยาบาล ได้ค่าเท่ากับ 0.94 และแบบสอบถามของอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ค่าเท่ากับ 0.92

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล งานวิจัยได้ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครขอนแก่น ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง ระหว่างวันที่ 15 - 30 มีนาคม พ.ศ. 2554 โดยชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย และได้รับการยินยอมในการให้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจึงแจกแบบสอบถามแก่อาจารย์ที่ปรึกษาจำนวน 52 ฉบับ และนักศึกษาพยาบาลจำนวน 226 ฉบับ และรับคืนเมื่อตอบเสร็จซึ่งได้รับจากอาจารย์ที่ปรึกษาจำนวน 45 ฉบับ (86.5%) และจากนักศึกษาครบ 226 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสรุปเนื้อหา

ผลการวิจัย

นักศึกษาพยาบาล ร้อยละ 89.38 เป็นผู้หญิง ร้อยละ 10.62 เป็นผู้ชาย เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 38.50 ร้อยละ 44.25 มีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.50-2.99 ร้อยละ 53.54 ขอรับคำปรึกษาจากบิดามารดาเมื่อประสบปัญหา ร้อยละ 29.66 ปรึกษาเพื่อน ร้อยละ 33.18 เข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา เพียง 1 ครั้ง ต่อภาคการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 95.6 เป็นผู้หญิง ร้อยละ 4.4 เป็นผู้ชาย ร้อยละ 28.9 มีอายุในช่วง 41-45 ปี ร้อยละ 66.7 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีประสบการณ์การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา เฉลี่ย 9.15 ปี ร้อยละ 57.8 ไม่เคยรับการอบรมเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษา

1. ผลสำรวจความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครขอนแก่น พบว่านักศึกษาพยาบาลมีความคาดหวังต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง (ตาราง 1)

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา (n=226)

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ด้านการบริการนักศึกษา	4.43	0.96	มาก	3.50	0.89	ปานกลาง
2. ด้านวินัย	4.31	0.70	มาก	3.44	0.98	ปานกลาง
3. ด้านการพัฒนาและเตรียมความพร้อมนักศึกษา	4.30	0.69	มาก	3.34	0.93	ปานกลาง
4. ด้านวิชาการ	4.28	0.72	มาก	3.17	0.89	ปานกลาง
5. ด้านการปรับตัวเรื่องส่วนตัว	4.15	0.82	มาก	2.98	0.97	ปานกลาง
โดยรวม	4.29	0.78	มาก	3.28	0.93	ปานกลาง

2. ผลการสำรวจความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และการปฏิบัติในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีอุดรธานีพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในข้อที่นักศึกษาเห็นด้วยมาก มี 3 ข้อ ได้แก่ วิทยาลัยกำหนดให้อาจารย์ทุกคนต้องมีหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้อาจารย์ที่สมัครใจทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และกำหนดการ

พบอาจารย์ที่ปรึกษาสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ข้อที่นักศึกษาเห็นด้วยปานกลางมี 2 ข้อ ได้แก่ นักศึกษาต้องพบอาจารย์ที่ปรึกษาก่อน การลงทะเบียนทุกครั้งและควรจัดให้มีนักแนะแนว หรือนักจิตวิทยาเท่านั้นที่ให้คำปรึกษาในเรื่องส่วนตัวของนักศึกษา ส่วนข้อที่นักศึกษาเห็นด้วยน้อยมี 2 ข้อ ได้แก่ วิทยาลัยกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษามีหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านวิชาการเท่านั้น และวิทยาลัยยกเลิกการมีอาจารย์ที่ปรึกษา (ตาราง 2)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายชื่อของนักศึกษาพยาบาล (n=226)

ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา	ความคิดเห็น		
	\bar{X}	SD	ระดับ
1. วิทยาลัยกำหนดให้อาจารย์ทุกคนต้องมีหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา	4.03	0.87	มาก
2. วิทยาลัยกำหนดให้อาจารย์ที่สมัครใจทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา	3.77	1.09	มาก
3. วิทยาลัยจัดให้มีชั่วโมงการพบอาจารย์ที่ปรึกษาสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	3.64	0.97	มาก
4. วิทยาลัยกำหนดให้นักศึกษาต้องพบอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนการลงทะเบียนทุกครั้ง	3.37	1.12	ปานกลาง
5. วิทยาลัยควรจัดให้มีนักแนะแนวหรือนักจิตวิทยาเท่านั้นที่ให้คำปรึกษาในเรื่องส่วนตัวของนักศึกษา	3.02	1.08	ปานกลาง
6. วิทยาลัยกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษามีหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านวิชาการเท่านั้น	2.34	1.03	น้อย
7. วิทยาลัยยกเลิกการมีอาจารย์ที่ปรึกษา	2.26	1.02	น้อย
โดยรวม	3.20	1.02	ปานกลาง

3. ผลสำรวจความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนุตรธานีพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน

อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ด้านการบริหาร นักศึกษา งานให้คำปรึกษาแนะแนว และอาจารย์ที่ปรึกษา มีเพียง 1 ด้าน ที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความพร้อมของเครื่องมือและข้อมูลสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา (ตาราง 3)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา (N=45)

ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา	ความคิดเห็น		
	μ	σ	ระดับ
1. ด้านความพร้อมของเครื่องมือและข้อมูลสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา	3.74	0.85	มาก
2. ด้านการบริหาร	3.45	0.96	ปานกลาง
3. ด้านนักศึกษา	3.38	0.85	ปานกลาง
4. ด้านงานให้คำปรึกษาแนะแนว	3.38	0.93	ปานกลาง
5. ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา	3.32	0.79	ปานกลาง
โดยรวม	3.45	0.87	ปานกลาง

4. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและในรายข้อ 8 จาก 10 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอีก 2 ข้ออยู่ในระดับน้อย

ได้แก่เข้าพบเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อเข้าพบเจ้ามีปัญหาลึกเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ การเงินและค่าใช้จ่าย (ตาราง 4)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้าน ของนักศึกษาพยาบาล (n=226)

การปฏิบัติในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา	ความคิดเห็น		
	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ขาพเจ้าเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับคำแนะนำในเรื่องหลักสูตร	3.16	1.01	ปานกลาง
2. ขาพเจ้าเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน	3.10	1.07	ปานกลาง
3. ขาพเจ้าเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับการแนะนำเกี่ยวกับการวางแผนการเรียน	3.09	1.01	ปานกลาง
4. ขาพเจ้าเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการลงทะเบียนหรือติดต่อเพื่อเซ็นเอกสาร คำร้องต่างๆ	3.03	1.03	ปานกลาง
5. ขาพเจ้าเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อขาพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในวิทยาลัย	3.01	1.17	ปานกลาง
6. ขาพเจ้าเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อขาพเจ้ามีผลการเรียนตกต่ำลง	2.92	1.16	ปานกลาง
7. ขาพเจ้าเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อขาพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อน	2.58	1.10	ปานกลาง
8. ขาพเจ้าเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อขาพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการคบครอบครัว	2.53	1.10	ปานกลาง
9. ขาพเจ้าเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อขาพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ	2.38	1.14	น้อย
10. ขาพเจ้าเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อขาพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการเงินและค่าใช้จ่าย	2.36	1.16	น้อย
โดยรวม	2.82	1.09	ปานกลาง

5. ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลและอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า ปัญหาที่นักศึกษาพบในการเข้ารับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาคือ อาจารย์มีภาระงานและไปนเทศการสอน อาจารย์และนักศึกษามีเวลาว่างไม่ตรงกัน นักศึกษาไม่กล้าเข้าพบอาจารย์เนื่องจากเกรงใจอาจารย์ อาจารย์ไม่เป็นกันเองกับนักศึกษา และนักศึกษาไม่กล้าคุยเรื่องส่วนตัวกับอาจารย์ นักศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่า ต้องการให้อาจารย์มีเวลาให้นักศึกษามากขึ้น เปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าพบได้ง่ายขึ้น จัดตารางพบให้ชัดเจนและตรงกันทุกชั้นปี ไม่ควรใช้เวลาเรียนในชั่วโมงพบที่ปรึกษา และควรจัดกิจกรรมที่ทำร่วมกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาเพื่อเพิ่มสัมพันธภาพที่ดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษา

ปัญหาที่อาจารย์ที่ปรึกษาพบคือ เวลาของอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษาวางไม่ตรงกัน อาจารย์มีภารกิจมีข้อจำกัดด้านเวลาในการพบนักศึกษา นักศึกษาไม่มาติดต่อหรือเข้าพบอาจารย์ และไม่ติดต่ออาจารย์เมื่อมาไม่พบอาจารย์ อาจารย์ ให้ข้อเสนอแนะว่าอาจารย์ควรมีเวลาให้กับนักศึกษามากขึ้น ควรติดตามพฤติกรรมนักเรียนและเรื่องอื่นๆ ของนักศึกษา พรอมหาทางแก้ไขหรือพัฒนาร่วมกัน ควรจัดการอบรมการให้คำปรึกษาให้กับอาจารย์เพื่อให้เกิดทักษะการให้คำปรึกษาที่ดี และควรจัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา

การอภิปรายผลการวิจัย

1. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะทั้ง 5 ด้านเป็นบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งตรงกับความคาดหวังของนักศึกษา ผลวิจัยนี้แตกต่างจาก สุภรา หิমানันโต และเอกพจน์ สืบญาติ (2548) ที่พบว่า ความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและในรายด้านของการให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา การพัฒนานักศึกษา ปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษายู่ในระดับมากที่สุด แต่ความคิดเห็นต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่เพียงในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาปัญหาที่พบว่าอาจารย์มีความจำกัดในเวลาปฏิบัติงานเป็นที่ปรึกษา

เนื่องจากภาระงานด้านอื่นๆ และเวลาไม่สอดคล้องกับนักศึกษา

2. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่เพียงในระดับปานกลาง นักศึกษาเห็นด้วยมากในเรื่องการกำหนดให้อาจารย์ทุกคนมีหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และกำหนดให้อาจารย์ที่มีความสมัครใจเท่านั้นเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งทั้งสองข้อนี้ยังมีความขัดแย้งกัน และการจัดให้พบอาจารย์ที่ปรึกษาสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ส่วนข้อที่นักศึกษาเห็นด้วยน้อย ได้แก่ การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษามีหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านวิชาการเท่านั้น และการยกเลิกการมีอาจารย์ที่ปรึกษา สอดคล้องกับ หฤทัยศิริสินอุดมกิจ (2544) ที่พบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เห็นด้วยมาก ถ้ามหาวิทยาลัยกำหนดให้อาจารย์ที่มีความสมัครใจเท่านั้นทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และไม่เห็นด้วยถ้ามหาวิทยาลัยยกเลิกการมีอาจารย์ที่ปรึกษา และขวัญชนก ยิ้มแต่ และคณะ (2546) พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าควรให้จัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาเพราะเป็นที่พึ่งให้นักศึกษาเมื่อมีปัญหาคอยให้คำแนะนำ ช่วยแก้ปัญหาแต่เนิ่นๆ นักศึกษารูสึกอบอุ่นเมื่อยามไกลบ้าน ทั้งนี้ เป็นการสนับสนุนประโยชน์ของการมีอาจารย์ที่ปรึกษาในการช่วยเหลือการปรับตัวและการเรียน รวมถึงการส่งเสริมพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ ภาษา มารยาท และทักษะทางสังคม

นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาเห็นด้วยน้อย คือ ขาดพบอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อเข้าพบเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ และการเงินและค่าใช้จ่าย และพบว่า บิดามารดาเป็นผู้ที่นักศึกษาขอรับคำปรึกษามากที่สุดเมื่อมีปัญหา มีเพียงร้อยละ 4.2 ที่ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง ซึ่งขวัญชนก ยิ้มแต่ และคณะ (2546) พบว่าอุปสรรคของความสัมพันธ์ของนักศึกษาแพทย์กับอาจารย์ที่ปรึกษา คือเวลาว่างที่ไม่ตรงกัน โดยพบว่านักศึกษามากกว่าครึ่งได้พบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างน้อย 1 ครั้งต่อภาคการศึกษา จากที่อาจารย์มีภาระงานสอนและงานหลายด้าน ทำให้ไม่มีเวลานักศึกษาเพียงพอ และบางส่วนอาจเกิดจากนักศึกษาไม่กล้าเข้าหาอาจารย์ ไม่กล้าพูดในเรื่องส่วนตัว เนื่องจากเกรงใจอาจารย์ หรืออาจารย์ขาดความเป็นกันเองกับ

นักศึกษา รุ่งกานต์ กันทะหงษ์ และสุทัศน์ ชันเลข (2549) พบว่านักศึกษาพอใจเข้าปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีสัมพันธภาพที่ดี ให้ความสำคัญกับตนเองต่อนักศึกษา รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาอย่างเป็นกลาง ใจกว้างมีเหตุผลมีความยุติธรรม เอาใจใส่และมุ่งช่วยเหลือนักศึกษาอย่างจริงจัง (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี, 2552ค)

3. อาจารย์ที่ปรึกษามีความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมและ 4 ใน 5 ด้าน อยู่เพียงในระดับปานกลาง ส่วนในระดับมาก มีในด้านความพร้อมของเครื่องมือและข้อมูลสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้เป็นไปตามจุดแข็งและข้อจำกัดของระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของวิทยาลัยพยาบาล และสอดคล้องกับธงชัย วงศ์เสนา (2552) ที่พบว่า ฝ่ายบริหารขาดการกำกับงานระบบอาจารย์ที่ปรึกษาเท่าที่ควรจะเป็น ในการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาควรพัฒนาในทุกด้านได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านนักศึกษา และด้านงานให้คำปรึกษาแนะแนว

4. ปัญหาในการดำเนินงานของระบบอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่าอาจารย์และนักศึกษามีเวลาว่างไม่ตรงกัน

นักศึกษาไม่กล้าเข้าพบอาจารย์เนื่องจากเกรงใจ และไม่กล้าคุยเรื่องส่วนตัว อาจารย์ไม่เป็นกันเองและมีภารกิจข้อจำกัดด้านเวลา นักศึกษาไม่มาเข้าพบอาจารย์ สอดคล้องกับธงชัย วงศ์เสนา (2552) ที่พบว่าอุปสรรคของการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ คือ 1) การมีเวลาว่างไม่ตรงกัน 2) นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ชอบเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา ไม่เห็นความสำคัญ มักเชื่อคำแนะนำจากรุ่นพี่ในการเลือกวิชาเรียน 3) นักศึกษามักไม่เข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาตามเวลานัด 4) อาจารย์ที่ปรึกษามีชั่วโมงสอนมากและภารกิจอื่นมาก มีนักศึกษาในความดูแลมาก และ 5) อาจารย์ที่ปรึกษาบางคนขาดข้อมูลในการให้คำปรึกษา มีบุคลิกภาพไม่เหมาะสมไม่สละเวลา ขาดความจริงใจ และไม่รักษาจรรยาบรรณ

ข้อเสนอแนะ

1. วิทยาลัยพยาบาล ควรพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้สมบูรณ์ มีประสิทธิภาพ และติดตามประเมินผล
2. อาจารย์ที่ปรึกษาควรได้รับการพัฒนาความรู้ และทักษะที่จำเป็นในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญชนก ยิ้มแต่, กาญจนา จันทร์สูง และ จินตนา สิงขรอาจ. (2546). การประเมินระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. รายงานการวิจัย.
- ธงชัย วงศ์เสนา. (2552). บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา. วารสารสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 13 (3), 36-37.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7 ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น
- ยุทธ ไกรยวรรณ. (2546). สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- รุ่งกานต์ กันทะหงษ์ และสุทัศน์ ชันเลข. (2549). แนวทางการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. รายงานการวิจัย.
- วัลภา เทพหัสติน ญ อุษยา. (2539). เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง อาจารย์ที่ปรึกษา. เอกสารอัดสำเนา, วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท.
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีอุตรธานี. (2552ก). คู่มือนักศึกษา. อุตรธานี: ผู้แต่ง.
- _____. (2552 ข). คู่มือบริหารหลักสูตร. อุตรธานี: ผู้แต่ง.
- _____. (2552 ค). คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา. อุตรธานี: ผู้แต่ง.
- ศุภรา หิমানันโต และ เอกพจน์ สืบญาติ. (2548). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่ปรึกษาตามความคาดหวังของนักศึกษาและอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี. รายงานการวิจัย.
- สร้อย อนุสรณ์ธีรกุล, เกษราวัลดี นิลวรางกูร และ สมพร วัฒนบุญกุลเกียรติ. (2543). ทศนคติของนักศึกษาพยาบาลต่อวิชาชีพพยาบาล. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 23(3), 37-51.